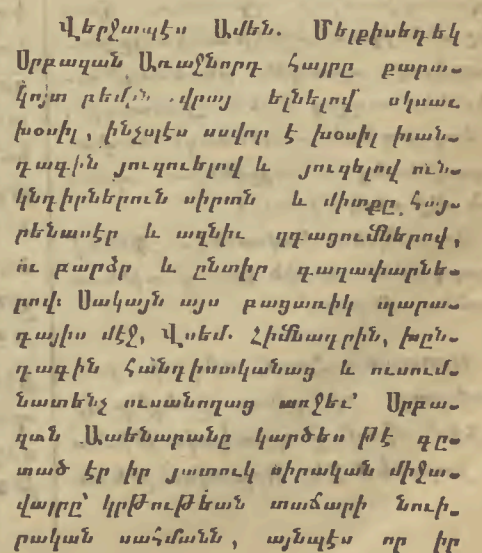

խօսքն ոչ մայն Աւետարանի բարոյ-
չի մը հոգեվառ շէտերն, այլ և
հայկական դաստիարակութեան ճշ-
մարիտ ուսուցչի մը, լուսաւորութեան
անվեհեր հերոսի վեհաօրհնութիւնը կ'ըս-
տանային և բոլոր ժողովրդեան վրայ
խոր և կենսատու տպաւորութիւն
մը կը ներգործէին:

Փափաքելի էր մեզ Ս. Առաջ-
նորդին ատենախօսութիւնն ամբողջ
հրատարակել, բայց ըստ որում տն-
կարելի եղաւ մեզ նոյն միջոցին ամեն
խօսքերը նշանակել, բաւական կը
համարինք անոց իմաստն ամփոփել:
«Հայութեան համար նոր փայլուն
թուական մ'է այս որ կ'ըստուի, ըստ
Ս. Ատենաբանը, շարունակելու հա-
մար կրթասիրական գործ մը զոր
մեր նախնիք արդէն սկսած են: Ա-
հա՛ այս հին չնքին վրայ բարեբար
Հոգի մը կը կանգնէ կրթութեան նոր
տաճար մը, որ անտարակոյս աւելի
հոյակապ պիտի լինի քան հինը, սա-
կայն այդ նորաչէն վարժարանը մի-
այն քարի ու կրի կոյտ մը պիտի մը-
նայ, եթէ մնայ զուրի այն ոգիէն որ
նիւթին շարժումն ու կեանք կ'ազդէ:
Այդ ոգին է Հայութեան ոգին, ազ-
գութեան սէրը: Մեծ ազգերն ունին
ուսմանց և գիտութեանց մեծագոյն
տաճարներ, ունին լուսաւորութեան
փարոսներ որ իմենց ճառագայթներն
ինչպէս ուրիշ նոյնպէս Հայ ուսում-
նատենչ մանկուոյն վրայ կարող են
սփռել, բայց այդ լոյսը չէ մեզի հա-
մար լոյս հարազատ, ցորչալի չվառիր
հայկական դաստիարակութեան ըս-
կզրունքով ու հայութեան սիրով:

Ուստի մեր հայութեան հոգին պիտի
լինի հիմնադրւած մեր վարժարանի
կենդանութիւնը, մեր ազգութեան
չնչով պիտի չնչէ մեր վարժարանն:
Եւ այս հոգին, այս շունչը յա-
նուլ օտարամոլութիւնը, թոթուել
անտարբերութիւնը, սիրել, գրել մեր
դպրոցները: Սիրենք ինչ որ ազգա-
յին է, մերն է, պահպանենք զար-
գացնելով ինչ որ մեր ժառանգու-
թիւնն է: Մեր դպրոցները պարտին
լինի ազգային կենդանութեան հա-
մար այն, ինչ որ է առողջ սիրտը
մարմնոյն կենդանութեան համար:
Սիրենք ուրեմն ինչ որ մերն է, վստն
զի սէրն է կարող միայն պահպանել
մեր գոյութիւնը, սիրենք մեր դըպ-
րոցները, վստն զի անոնք կը պահեն
հայութիւնն: Եւ Ս. Ատենաբանը
մեր կրօնական և կրթական ազատու-
թեան պաշտպան և հովանի՝ Վեհ.
Սուլթանին թանկագին կենաց համար
ջերմագին մաղթանքներ ընելով՝ բա-
րեբարդ համարեց Ազգն որ Անոր
հայրական հովանաւորութեան ներ-
քեւ կ'ապրի՝ իր ազգային հիմնադ-
րութիւնները զարգացման միջ պա-
հելու արտօնութեամբ, և ապա Սուր-
դախան մեծանուն Գերդաստանի
բարեբարութիւններն ազգին ե-
րախտագիտական զգացմանց վրայ
ինչ մեծ իրաւունքներ ունենալը բա-
ցատրելով՝ սրտովին բարեմաղթու-
թիւններ ուղղեց Վսեմ Հիմնադրին,
և ժողովրդեան սրտեռանդն ծափա-
հարութեանց և կեցցէներու որոտ-
ման մէջ բեմէն իջաւ:

Ապա Վսեմ Յովհաննէս էֆէնտի
Սպարդախան Նորին Սրբազնութեան
մօտենալով՝ ըսաւ:

Սրբազան Հայր, այնչափ լաւ
խօսեցաք, որ բնաւ ըսելիք մը
չունիմ, միայն շնորհակալութիւնս
կը յայտնեմ Ձեր Սրբազնութեան

այն անկեղծ և ազնիւ զգացմանց
և սիրոյն համար զոր կը տածէք
իմ և ընտանեացս նկատմամբ:
Շնորհակալ եմ նաեւ Պատ. հան-
դիսականներէն և կ'մաղթեմ որ
ամենքն ալ բացման հանգէսն
եւս տեսնելու բաղդաւորութիւ-
նըն ունենան:

Վսեմ. Բարեբարին խօսքերը ծա-
փահարութեամբ և կեցցէներով ըն-
դունեցան: Նոյն միջոցին Ամեն.
Մեթիսեղեկ Սրբազանը Վսեմ. Յով-
հաննէս էֆէնտիի հետ կանխաւ
պատրաստուած հին վարժարանի մի
անջատ սրահն, որ դեռ անփուլ կը
մնայ, մտաւ: Անդ էին Սպարդա-
խանց բարեպաշտ և աղնուսիրտ
մայրն, ինչպէս նաեւ Մեծ Թագւոր
էֆէնտի Սպարդախան, նոյն գեր-
դաստանի ուրիշ անդամներն և այլ
երեւելի ազգայիններ: Սրբազան Ա-
ռաջնորդ հայրը մօտենալով Սպար-
դախանց բարեպաշտ մը՝ ըսաւ.
«Ապրի՛ դաւաղ, Մայրիկ, ապրի՛ն
և թոռներդ որ այսպէս կ'սիրեն ի-
րենց Ազգը: Հետզհետէ մտան ուրիշ
հանդիսականներ շնորհաւորելու. նոր
հիմնարկութիւնը Ս. Առաջնորդին եւ
հիմնադիր Բարեբարին, որ սաստիկ
յուզեալ՝ ոտք ելաւ և հետեւեալ
պարզ այլ սրտաշարժ և իմաստալից
բանախօսութիւնն ըրաւ:

Սրբազան Հայր իմ հանգուց-
եալ Հարազատիս հետ Ձեր հո-
գեշունչ խօսքերէն շարժուելով
Ազգային Հիւանդանոցը վերաշի-
նեցինք: Ես այսօր կ'գամ դարձ-
եալ Ձեր հովանաւորութեան տակ
Ազգային դպրոցը շինել: Ձեր Ա-
ռաջնորդութենէ առաջ Իզմիրի
Ժողովարանը (հայտնաւ թող ներէ իրեն) որ
չէ թէ միայն Ազգին պատիւն ըն-
կած էր կառավարութեան և օ-
տարաց առջեւ, այլ և նոյն իսկ
մեր տահմին վտանգ կ'սպառ-
նար... Գոհութիւն Ամենակա-
րողին Աստուծոյ, արդարութիւնն
երեւան ելաւ, յանցաւորները
դատապարտուեցան և Ձեր դա-
լստեամբ սէրն ու խաղաղութիւնը
վերահաստատուեցան քաղաքիս
ազգայնոց մէջ: զանազան ազգա-
յին կարեւոր հաստատութիւն-
ներ շինուեցան, բարեկարգու-
թիւններ եղան և Ազգին պատի-
ւը բարձրացաւ թէ՛ կառավարու-
թեան և թէ՛ օտարաց առջեւ:

Այո՛, դուք, Սրբազան Հայր,
Ազգին միաձայն հաւանութեամբն
ընտրուեցաք և Ձեր իրաւունքն
էր կաթողիկոսութիւնը, բայց
ցաւ է մեզ որ Ազգն իր փափա-
քին կատարումն չվայելեալ Սա-
կայն դարձեալ օրհնենք Նախախ-
նամութեան անհասանելի կտմբն
որ այստեղ մնացիք և առիթ
տուիք, մոռնալով արդէն այլ շի-
նութեանց մասին մեր յոգնու-
թիւնը, յատկապէս Ձեր խնամոյց
և հովանաւորութեան ներքեւ
ձեռնարկել այս դպրոցին վերա-
շինութիւնն: Եթէ կաթողիկոսու-
թեան մի գլխաւոր պաշտօնն է՝
եկեղեցին պայծառութեան մէջ
պահել, դպրոցներուն թիւը բազ-
մացնել, անոնց բարեկարգու-
թեան խնամ տանել, աղքատաց

պատասպարաններ շինել և ազգա-
յին զանազան հաստատութիւններ
տեսչելնել, ահա ասոնք կ'կատար-
ուին հոս Ձեր իմաստուն և հո-
գեշունչ խօսքերու ներշնչմամբ:
Գործենք ուրեմն, Սրբազան
Հայր, և Աստուած ամեն բան լաւ
կ'անօրինէ:

Սրբազան Առաջնորդը պատաս-
խանց:

Գործենք, Վսեմափայլ էֆէն-
տի, և աղօթենք առ Աստուած
որ Ձեզ նման ճշմարիտ Հայ դա-
ւակներու թիւը բազմանայ մեր
բաղմակարօտ Ազգին մէջ:

Բոլոր հանդիսականը խնդաղին
սրախ մեկնեցան, մաղթելով որ նոյն
ցնծութեամբ և ողբերգութեամբ
տօնեն կառուցանելի վարժարանի
բացման հանգէսը:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ինչպէս արդէն ծանուցուած
էր, դեսպանախորհուրդը գումա-
րեցաւ երէկ Թօփհանէի ֆէօշկին
մէջ, ընդ նախագահութեամբ
արտաքին գործոց նախարար Վը-
սեմ Սայիտ փաշայի: Յետ սովո-
րական արարողութեանց, ժամ
8 1/2 ին նիստն սկսաւ:

Խորհրդակցութեան նիւթը
Բ. Դրան կողմէ նախագէս պատ-
րաստուած ծրագիրը լինելով,
խորհրդականք վարդապետ ի-
ցին և ստորագրեցին զայն և ժամ
10 1/2 ին նիստը վերցաւ:

Շնորհիւ վեհ. Սուլթանին և
Բ. Դրան իմաստուն աշխարհաւա-
րութեան գոյացած համաձայնու-
թիւնը՝ տէրութիւնը վաւերացու-
ցին: Բ. Դուռն երէկ իրիկուն
դեսպանախորհրդոյնը վե-
հափառ Սուլթանին վաւերացման
ենթարկեց: Երբ որոշմագիրն
ստորագրուեցաւ, արտաքին գոր-
ծոց նախարար Վսեմ Սայիտ փա-
շա Բ. Դուռն երթալով Բարձր.
Մեծ-Եղարքոսին հետ տեսակցե-
ցաւ:

Կայսերական իրատէն ելնելէ
յետոյ, տէրութեանց որոշմա-
գիրը Պուլկարիոյ Ալէքսանդր իշ-
խանին պիտի հաղորդուի:

Թարիգ կը ծանուցանէ թէ,
եթէ Բ. Դուռն ասկէց վերջ դըժ-
ուարութեանց հանդիպի սոյն
խնդրոյն առթիւ, մեծ տէրու-
թեանց կը մնայ լուծել ապա-
գայ կնճիռներ, եթէ երբէք պա-
տահին:

Մայրաքաղաքիս Ֆրանսական
գործակատար Պ. Հանթթօ, որ շա-
բաթ օր պիտի մեկնէր ի փարիզ,
դեսպանախորհրդոյ աշխատու-
թեանց մասնակցելու պատճառաւ
յետաձգած էր զիւր ուղեւորու-
թիւն: Դեսպանախորհուրդն իւր
գործը աւարտած լինելով՝ Պ. Հա-
նթթօ ի փարիզ և Սըր Ուիլեամ

Հսւայթ ի Պուքրէշ կ'ուղեւորին
այսօր Վառնայի շողենաւով:

— Նախարարաց Խորհուրդն
այսօր յարտասովոր նիստ պիտի
գումարի Բ. Դուռն:

— Էւրոպական լրագիրը Հեյ-
լենական կառավարութեան ներ-
կայ արտասովոր պատրաստու-
թիւնները տեսնելով, կը յանձ-
նարարեն իրենց կառավարու-
թեանց, որպէս զի Աթէնքի կա-
ռավարութեան ծանուցանեն որ՝
եթէ Յունաստան շարունակէ իւր
սպառազինութիւնները, Օսման-
եան զօրքերը պիտի ստիպուին
սահմանադրուին անցնելու:

— Ժուրնալ տը Ս. Բեդրսպուրկ
խօսելով Ալէքսանդր իշխանին
ներկայ ընթացքին նկատմամբ,
կ'ըսէ. «Տէրութիւնք Պուլկարա-
կան խնդիրը կարգադրելու որո-
շում տուած լինելուն համար,
իշխանապետութիւնը տէրու-
թեանց հնազանդելէ զատ ուրիշ
միջոց չունի: »

— Սիւրբպ անուն անգլիական
զրահաւորը Սուտա հասած է:

— Մշոյ ֆիւնիկ գիւղի Հայ և
Թուրք բնակչաց կողմէ բաղմա-
ստորագիր հեռագիր մ'ուղղուած
է Թարիգ լրագրոյն, յորում կը
դանգատին Տէրիւշ օղլու մական-
ունեալ Սէլիմ, Խալիտ, Հայտար,
Ապտալ և Ճաֆէր անուն աւագա-
կաց դէմ, որք իրենց մարդասո-
շոյ վարմամբ և անլուր աւագա-
կութեամբ հուշակաւոր եղած և
քանիցս դատապարտութիւն կը-
րելով յաջողած են բանտէն փախ-
չիլ: Բնակիչք մանրամասնօրէն բա-
ցատրելով սոյն աւագակաց ան-
լուր խժդուութիւնները, կայսե-
րական կառավարութեան գլու-
թիւնը կը հայցեն՝ զիրենք այս
բռնաւորներու ձեռքէն ազատե-
լու համար:

— Բ. Դուռը շրջաբերական մը
ուղղելով դաւառաց կուսակալ-
ներուն, կը ծանուցանէ թէ, զին-
ւորական արտաքին կարգի ծա-
խուց համար, նոր արժեթուղթեր
հանուած են ի հրապարակ օ/օին
6 տոկոսով և 4 օ/օ գլխավճարով,
որ չորս անգամէն վճարուելով 13
տարուան (և վեց ամսուան մէջ
պիտի վերջանայ) Թերհաշիւ կրտ-
սաններն իւր դրամ պիտի ըն-
դունուին մաքսատանց և կա-
ռավարական ուրիշ սնտուկներու
կողմէ:

Սոյն նոր արժեթիւղթերը երեք
կարգի կը բաժնուին 500, 1000 եւ
2000 շրշնոց:

— Հելլենական կառավարու-
թիւնը 11.556.262 տրախմիի գու-
մար մը՝ պատերազմական նախա-
րարութեան և 4.003.135 տրախ-
մի ծովային գործոց պաշտօնէու-
թեան տրամադրութեան ներքեւ
դրած է արտաքին կարգի ծա-
խուց համար:

— Թայմզ կը ծանուցանէ թէ,
դեսպանախորհուրդը Թուրքո-
Պուլկարական առաջին կարգա-
դրութիւնը հաւանականաբար պի-
տի ընդունի, նկատողութեան
առնելով Ալէքսանդր իշխանին բո-
ղոքը:

—Մօնթօլօն կոմսը որ Պ. Հա-
նօթօյի տեղ մայրաքաղաքիս Ֆր-
րանսական դործակատար անուա-
նած էր, երէկ վառնայի շողենա-
ւով մայրաքաղաքս հասաւ :

Նոյնպէս մայրաքաղաքս հա-
սաւ Փարիզի Օսմ. դեսպանատան
խորհրդական Միսաք Էֆէնտի :

—Աթէնքի լրագիրք կը ծա-
նուցանեն թէ, Հելլենական կա-
ռավարութիւնը չյաջողելով ար-
տաքին փոխառութիւն մ'ընելու,
ըստիպուած է ներքին փոխառու-
թեան համար նոր արժեթուղթեր
հանել ի հրապարակ :

—Յար ժանուցանելով թէ,
Յունաստանի երեսփոխական
ժողովը ի նիստ պիտի գումար-
ուէր շաբաթ օր, կ'ըսէ. նախարա-
րութիւնը պիտի բաւականանայ
տէրութեան երկտական և դինո-
րական վիճակին վրայ տեղեկու-
թիւններ տալով, իսկ եթէ ընդ-
դիմադիր կուսակցութիւնը ուրիշ
տեղեկութիւններ պահանջէ, կա-
ռավարութիւնը լուծութիւն պիտի
պահէ դիւանագիտական թըղ-
թակցութեան մասին: Կը կար-
ծուի թէ ընդդիմադիր կուսակ-
ցութիւնը պիտի քննադատէ կա-
ռավարութեան աշխարհավարու-
թիւնը :

—Աթէնքի լրագիրք ծանու-
ցած լինելով թէ Եաննայի կու-
սակալութեան ներքեւ գտնուող
Եփիսոսքոյի գաւառակին մէջ խը-
ռովութիւններ ծագած են, Ա-
թէնքի Օսմանեան դեսպանատու-
նը սոյն չարամիտ զրոյցը պաշտօ-
նապէս հերքեր է :

—Լա թիւրքի կը ծանուցանէ
թէ մայրաքաղաքիս Աւստրիական
դեսպան Պ. Քալիչէ վեց շաբաթ

արձակուրդով օդափոխութեան
համար Բարլսպատի ջուրերը պի-
տի երթայ :

—Աթէնքէն վիէննական լը-
րագրաց կիւմսնեն թէ, տէրու-
թեանց միջեւ համաձայնութիւն
գոյացած է որ Անգլիական և Ի-
տալական նաւատորմիդը կիրիտի
շուրջը՝ իսկ միւս տէրութեանց
զրահաւորները կիրիտէն մինչեւ
Վոյուսի շուրջը Հելլենական ծո-
վեզը պաշարելով, թոյլ չտան
Յունական նաւատորմին, ուր
ո և է կողմէ յարձակի թուրքիոյ
ծովեզերաց վրայ :

—Հելլենական կառավարու-
թիւնը մեծաքանակ ռազմամը-
թերք ապսպրած է Եւրոպա, իսկ
պատերազմական նախարարու-
թիւնը Պիրէոսի մէջ մեծ քանա-
կովութեամբ արմտիք գներ է :

—Յունական բանակին սպայ-
ներէն կիսաբաժնի զօրավար Պ.
Ռալի՝ ի մօտոյ իտալիա պիտի ու-
ղեւորի հազար հատ թնդանօ-
ձիգ ջորիներ գնելու համար :

—Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ լրագի-
րը կըսէ թէ, Ռուսիա կայսրու-
թեան հարաւային գաւառաց մէջ
զինւորական պատրաստութիւն-
ները մեծ փութով ծանուցեալ
յառաջ կը տանի :

—Վիէննայէն բաշուած հե-
ռագիր մը կը ծանուցանէ թէ,
գաղտնի հրամաններ ղրկուեր են
յժտէսաի հարկին ռուսական զօրք
մտցնելու ի վառնա :

—Պէրլինէն կը ծանուցանեն
թէ, կայսրը, գահաժառանգ իշ-
խանը և կայսերազուն իշխանք
Պիլզնարը իշխանին ապարանքը եր-
թալով՝ անձամբ շնորհաւորեր են
Նորա ծննդեան տարեդարձը :

ՀԵՌԱԳԻՐ

—o—

Փարիզ 3 ապրիլ
Երեսփոխանաց ժողովը նոր
փոխառութեան ծրագրին վրայ
պիտի վիճաբանի երկուշաբթի
(երէկ) օր :

Հանոյէ 2 ապրիլ
Յրանսական զօրքերը սաւանց
ընդդիմութեան հանդիպելու
մարտ 26ին գրաւելին Ղաօ-Բայ :

Պէլլիւրատ 3 ապրիլ
Պ. Ռիսթիչ ծանուցանելով թէ,
անհնար էր կազմել աշխատական
նախարարութիւն մը, Միլլան թա-
գաւորը վերստին ի պաշտօն կո-
չեց զՊ. Կարաշանին :

Լոնտոն 3 ապրիլ
Ապրիլի 7ին չորս ժողովումը
կիրիտի պիտի ղրկուին Միջերկը-
րականի անգլիական նաւատորմը
զօրացնելու համար :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Կրօն. ժողով հրաւիրեալ էր
երէկ ի Պատրիարքարան, սակայն
մեծամասնութիւն չկրնալով գո-
յանալ, ներկայ անդամք ինչ ինչ
մասնաւոր խնդիրներ տնօրինե-
ցին :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը
Պաշտօնական յայտարարութեամբ
ծանուցանելով որ Սուրբ Երու-
սակի մայրատուց բարձման ի
նպատակ մայրաքաղաքէս գանձերի
գումարին հաւաքումն սկսած
է այս օրերս, աջակցութեամբ
թաղ. խորհրդոց, հրաւիր և յոր-

դոր կը կարգայ մայրաքաղաքիս
ամեն դասակարգի ազգայնոց,
որ հաւաքին ներկայանալու ա-
տեն, առանց յետաձգման վը-
ճարեն իրենց բաժինն, որ թաղ-
խորհրդոց միջոցաւ որոշուած է :

Գեր. Իլմիրեան Սրբազան
մարտ 17ին Ալէքսանդրիա հա-
սեր եւ նաւամատոյցին վրայ ար-
ժանավայել պատուով ընդունուեր
է վսեմ. Թագաւոր փաշա Յակոբ-
եանէ և տեղւոյն երեւելի ազ-
դայիններէ, որք առաջնորդած
են զՆորին Սրբազնութիւն քա-
ղաքին եկեղեցին: Գեր. Մատթէ-
ոս Սրբազան հետեւեալ օր մեկ-
ներ է ի Գահիրէ, ուր պէտք է
հասած լինի մինչեւ ցարդ :

Աղդ. Պատրիարքարանէն հե-
ռագրուեր է երէկ ի Տիգրանա-
կերտ որպէս զի առաջնորդական
նոր ընտրութիւն կատարեն, ըստ
որում Գեր. Հմայեակ եպիսկո-
պոս Դիմաքսեան անձնական տը-
կարութեան պատճառաւ չէ կա-
րող առաջնորդական պաշտօնն
ընդունիլ :

Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց դա-
սու ընդհանուր ժողովը՝ մարտ 16
կիրակի օր գումարում մ'ընելով,
քուէից բացարձակ առաւելու-
թեամբ Դպրապետ ընտրեր է Չո-
լագեան Մանուկ Էֆէնտին :

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը
սոյն ընտրութիւնը կոնդակաւ
հաստատեր է :

Պատրիարքական կոնդակը յա-
ռաջիկայ կիրակի օր յատենի
Մայր-Եկեղեցւոյ պիտի կարդաց-
ուի :

Երբ տեսաւ զՄօնթօլօ, ոտք ելաւ և հաճոյալիւ կեր-
պարանքով :

— Ի՞նչ կուղէք, հարցուց :

— Լաւագոյն տեսակէն չի՞ մը գինի, պատասխա-
նեց գործակալը, եթէ դուք եւս կուղէք ինձի հետ
խմել, Կը փափաքիմ վայրկեան մը ձեզի հետ խօ-
սակցել :

— Ինչո՞ւ չէ, պարոն, հաճութեամբ կընդունիմ
ձեր առաջարկը : Կի՛ն, կի՛ն, պօռաց :

— Ի՞նչ կայ, պատասխանեց հաստ ձայն մը, որ
սրահին խորը միջնորմին վրայ փոքրիկ պատուհանէ
մը կուգար :

— Շո՛ւտ, երկու գաւաթ, հրամայեց : Եւ իւր ու-
տից ներքեւ գտնուող տախտակամածին վրայէն
դռնակ մը բանալով, սանդուղէ մը վար իջաւ : Վայր-
կեան մը ետքը վերադարձաւ, իւր հետ բերելով
կարմիր կնքամոմով կնքուած շիշ մը :

Կինը արդէն երկու գաւաթները սեղանի մը վը-
րայ դրած էր : Մօնթօ և գինեկաճառը դէմ դէմի
նստան :

Վերջինը շիշը բացաւ և լեցուց : Գաւաթներն իւ-
րաւոր բաղխելէ յետոյ, խմեցին :

— Լաւ գինի է, այնպէս չէ՞, ըսաւ գինեկա-
ճառը :

— Այո՛, մրմնջեց Մօնթօ, որ շատ քաղաքավար
էր իւր կարծիքը յայտնելու մասին :

— Ինձի ըսելու բան մը ունի՞ք, յարեց գինեկա-
ճառը, և խնդիրն ի՞նչ բանի վրայ է :

ըսի անոր, Գալով ձեր ծրարին, կրնաք զայն գինե-
կաճառին խանութը տանիլ : Կառքէն վար իջայ, ա-
ռի ծրարն և առի փողոցին անկիւնը գտնուող գի-
նեկաճառին յանձնեցի, որ յօժարութեամբ հաւա-
նեցաւ զայն մինչեւ երեկոյ պահել :

Աւասիկ ամբողջ պատմութիւնը, պարոն, Յետոյ
քաղաքացի մը և իւր կինը ներկայանալով ինձ՝ զա-
նոնք ի կրօն-Պայեռու տարի : Խարաղանի հարուած
մը, և ահա՛ էնվալիտներու հրապարակը հասանք :

Մօնթօ շնորհակալութիւն յայտնեց կառապանին
և մեկնեցաւ դժգոհ :

— Կրողը տանի՛, կըսէր Մօնթօ ինքնիրեն՝ լռիւ
կերպիւ Փարիզ մտնելով : Գործերնիս անյաջող կեր-
թայ :

Յաջորդ օրն, առաւօտեան ժամը եօթին, Մօնթօ
կը մտնէր այն գինեկաճառին տունը, որուն նախ-
ընթաց օրը կալիքի ծրարը յանձնուած էր :

Տեսուչն Մօնթօ անյաղ անձ մ'էր. ամեն անգամ
գինեկոյ թշնամի չէր, կէս շիշ օղի բերել տուաւ, և
Հիւսիսային գաւառին այդ քօնեաքը խմելէն յետոյ,
հարցաքննեց գինեկաճառը :

Սա պատասխանեց :

— Ինչո՞րոյ տակ եղող ծրարն հոս, սա՛ անկեան
մէջ մինչեւ երեկոյ մնաց : Գինեկոյ ժամանակ մանկա-
մարդ և դպրկահար տիկինն եկաւ զայն առնելու :
Իրեն հետ ընկերացած էր նաեւ պարոն մը :

— Ուտիկան մը, անշուշտ :

— Ո՛յ, ուտիկան չէր : Թաղին մէջ եղողներուն ա-
մենքն ալ կը ճանչնամ :

ՀԱՅ ՎԱՃԱՍՈՒՍՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Կ. Պոլիս Թանգի Եօնի փողոց քիս 59
ճիշդ դեմ առ դեմ աղբիւրին
(Հաստատեալ 1 օգոստոս 1885)

Շատեր ազնիւ մերադնէից՝
մի քանի ձախող ձեռնարկունե-
րու անյաջողութեան վրայ, ի-
րենց հաստատ կարծիք շինած
էին թէ, Հայը այս տեսակ գործ
չկրնար յառաջ տանիլ, այլ մի-
այն օտարն է ընդունակ:

Այս թիւը կարծիք չնշելու հա-
մար, վաճառատանս հաստատ-
մանէն ցայս օր անցած ժամանա-
կամիջոցը բաւական ապահովե-
րաշխիք մը լինելով, յուսարից եմ
թէ սիրելի ազգայնոցս կողմանէ
քան զառաջինն առաւել համա-
կիր ընդունելութիւն վայելելու
բախտաւորութիւն պիտի ունե-
նամ:

Վաճառատանս մէջ կը ծախուի
նպարեղէնի վերաբերեալ ամեն
տեսակ ընտիր ապրանք՝ փոքր
թէ մեծ քանակութեամբ, « օր-
նային » և թէ երաշխաւորեալ:
Վճարմունք կ'ընելիք եւն:

Մեքսիկէ Եփեսոսէն

ԻՆՆԵՐՐՈՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋՐԱՆ ԷՖԵՆՏԻ ԱՔԻԿԵԱՆԻ

Թիւրքերէն Նամականի
Այժոր կողմէ ինքերեն ուսնել
յետագայ չորս բաներն որք են.
Ա. Ընթերթանութիւնն այլ եւ այլ
ձեռագործ
Բ. Ազգագրութիւն.
Գ. Թարգմանութիւն.
Դ. Խմբագրութիւնն այլ եւ այլ պաշ-
տոնական եւ ոչ պաշտոնական գրու-
թեանց:
Կը ծախուի ամեն հայ գրաւա-
նագրաց եւ ջրաւաճառաց Պօղոս եւ
Զակար աղայից ըով ի գին 7 դրու:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՍՅՅԵՏՈՄՈՒ

Հաւագոյն քառթօնի վրայ
ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի
ի գին 100 հատը 10 դրու. պէտք
ունեցողները պէտք է գիմեն
յԱրամեան տպարան, Յակոբեան
խան 13 Կ. Պոլիս:

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ
ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

Մանկանց երկրորդ գիրքը
56 գեղեցիկ պատկերներով
զարդարուած

Սոյն դասագիրքը ասկէց առաջ
հրատարակեալ ՔԵՐԱԿԱՆ ԿԱՄ ՄԱՆ-
ԿԱՆՑ ԳՐԻԻՆ Բ. մասն է. և կը պա-
րունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ
հատուածներ, առածներ, առակներ
և փոքր պատմութիւններ:

Գինն 2 դահեկան:

Կը վաճառի Մարգարտի գրա-
տունը, Մերձան փողոց: Դպրոցաց
համար 0/0 15 գեղջ կը լինի:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յօդիւնաց

ԽՈՐԷՆ Վ. ԳԱՔՐ. ԱՇԸԽԵԱՆՑ

Հրամանաւ հեղինակին Տ. Խորէնայ
Եպիսկոպոս Հ. Վ. Արմաշու

Հասարակաց կրթութեան պաշտօնէին
վաւերացմամբ

Երկրորդ տպագրութիւն

Ի Նիկիոմիդա

Ի տպարանի Զ. Ս. Աստուածածնի
վանացն 1884

Տրամաբանութեան համառօտ այս
գրագիրքը՝ որ 1871 թուականին
տպագրուած է՝ աղգային վարժարա-
նաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու
գործածուելով՝ սպառած և շատ տե-
ղերէ խնդրուած էր: Հեղինակը,
Արմաշու վանահայր Գեր. Խորէն սըր-

բազան, վերադառնալէ անցնելով,
տպագրել տուած է:

Կը գտնուի գրավաճառանց ըով
Գինն է (6) վեց դահեկան:

ՔԵՐԱԿԱՆ

ԿԱՄ

ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐԻՐԸ

Բոլորովին նոր ոճով
Ե. Տպագրութիւն Պատկերազարդ
Գին 10 փարայ

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՅՈՐԻՆԵՍ

Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Գ. ՏԻՊ

Մ. Մամուրեան էֆէնտիի սոյն
գործն, որու նախորդ երկու տպագ-
րութեանց սպառումն գործոյն գե-
ղեցկութեան մեծագոյն առհաւատ-
չեայն է, այս անգամ Հանդիսիս տը-
պարանէն ի լոյս ընծայուած է մաքուր
տպագրութեամբ և 63 պատկերով:

Լեզուին կանոնաւորութիւնը և
գրութեան դիւրութիւնն մասնաւոր
յատկութիւն մը կուտան գործոյն,
որով մինչեւ ցարդ հրատարակեալ
բոլոր ընթերցանութեան դասագրք-
քերէ անհամեմատ կերպիւ օգտակար
կրնայ ըլլալ աշակերտաց: Սոյն ըն-
թերցարանն ազնիւ դաստիարակաց
մասնաւոր ուղղորդութեան կը յանձ-
նարարեմք:

Գինն է 5 դահեկան:

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց ըով:
Կեդրոնատեղին է Բուրաստան
Մանկանցի Խմբագրատունը, Պոլիս
Էքի Զապիթիէ ճատտէսի թիւ 63

ՀԱՅ ԹԵՅԱՎԱՃՈՒ

Թահմիզ փողոց, աղբիւրին մօտ,
թիւ 70

Այս վաճառատունն՝ որ մէկ
տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ

իւր յաճախորդները գոհացնե-
լու ջանք չէ խնայած, կը ծա-
նուցանէ թէ ջինաստանի և ճա-
վայի բերքերէն այս անգամ զա-
նազան տեսակ (այլ) բերել տը-
ւած է յատկապէս, և կը խնդ-
րէ սիրելի ազգայիններէ, մանա-
ւանդ գաւառացի Հայ « քովիսի-
օնճիւններ » որպէս զի հաճին գէթ
մի անգամ ի մօտոյ տեսնել իւր
ապրանքներն և փորձել թէ՛ տե-
սակաց լաւութիւնը, և թէ՛ գի-
նեցող աժանութիւնը:

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Նկարագրական
Ընթերթութիւն ի Հայաստանի հաւառու
Արեւելեան Տաճկաստանի

Տեղագրութիւնը
Սարէն, եւ Զորէն, Հնէն եւ Նորէն
Պիտանի գիտնոց

Մասն Ա. Բ. Գ. (աւարտ)
Հայաստանի գաւառաց ընդհ. նը-
կարագրութիւնն, տեղագրութիւնն,
աշխարհագրութիւնն, վիճակագրու-
թիւնն, շէն եւ ամառի վաւերից նը-
կարագրին, աւանդութիւնը, և այս
նիւթեր պարունակող Ազգ. գործ մի
է ամենակարեւոր եւ հետաքրքրա-
կան, գրուած չըջապեաց եւ շատ
նոր տեսութեամբ, արժանի ա-
մեն Հայու յաճախակի վերձանու-
թեան:

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց
ըով, կեդրոնատեղին է ի Պոլիս
Պահճէ-գալիու հացագործի փառն-
դէմ Գ. էֆ. Ճոնեանի վաճառատուն,
թիւ 11:

Գին. — Ա. և Գ. մասերն 8 ական,
իսկ Բ. մասն 10 դահեկանի: Վար-
ժարանաց համար գոհացուցիչ գեղջ
կը լինի և յանձնարարութիւնը ճշդիւ
կը կատարուին:

ՏԵՐ—ԽՄԱԳԻՐ

Մ. Յ. ՄԷԼԻՖԵԱՆ

— 25-ը կրնար ինձ ըսել թէ՛ ծրարն ո՛ւր տարուե-
ցաւ .

— Ո՛չ. սա միայն գիտեմ թէ՛ դեռատի պարոնը
տիկնոջ հետ ընկերացեալ Գլիշի փողոցն ի վար ի-
ջաւ:

Մօռլօ նոր փիշտ մը կ'զգար. իւր պոստեալ յօն-
բերը կը վկայէին իւր դժգոհութեան, Պարաքը վճա-
րենց և կրպակէն դուրս ելաւ:

Գլիշի լա կարէնի կողմէն իջած պահուն, սկսաւ
խորհրդածել:

— Որքան գաղտնի տեղ մը պահուած իսկ ըլլայ,
կըսէր ինքնին, պիտի գտնեմ զայն: Հարկ է այցե-
լել Պաթիկնեօլի բոլոր կահաւորեալ տունները և պան-
դոկները, և ամենուն կարծել տալ իբր թէ քաղա-
քապետութեան տեսուչ մ'եմ, երեք, չորս կամ
հինգ օրուան գործ մը պիտի լինի այս: Այո՛, բայց
առ այժմ պէտք չէ ժամանակ կորսնցնել:

Եթէ անմիջապէս գործի չսկսիմ, Էուրիշներն կը
գերազանցեն զիս և ինձմէ աւելի շուտ կը գտնեն
իմ փնտռածս: Այս գործը ինձ կը վերաբերի, իմս
է: Ճշմարիտն ըսելով, ընկերներս ալ ի սկզբան
պիտի նեղուին. մենք ամենքնիս միացեալ ենք,
բարեկամ ենք, բայց անձնիւր ոք իրեն համար
կաշխատի: Արշաւանաց ժամանակ ալ, ամենէն
շուտ վաղովը կընդունի մրցանակը: Շատ անգամ
ուրիշ ընկերակիցներու հետ աշխատած եմ: Այժմ,
առանձին կաշխատիմ. է՛, տեսնեք թէ ուղեղս պա-
րապէս է, և թէ անպո՛ւշ մ'եմ. ամեն ինչ կը յայտ-

նուի: Նախ հարկ է գտնել մանկան գողերը և ապա
խորհիլ զոհին վրայ:

Մօռլօ պողոտային ծայրը հասնելով կանգ առաւ
և դիտեց այն գձուձ չէնքերը որք իւր առջեւ կը
գտնուէին, սեւ, աղտոտ ու խարխուլ տուններ, ո-
րոցմէ մի քանին մինչեւ ցարդ կը մնան:

— Հոս կը բնակէր, մըմջեց, ի՛նչ սոսկալի տուն,
ինչպէս որ ընթերցողը գիտէ, այդ տան վարձա-
կալը գինեւաճառ մ'էր միանգամայն:

Մօռլօ կրպակը մտաւ, Ընդարձակ սրահ մը, որ
աւելի երկայն էր քան լայն, մթին, խոնաւ, ձեղունը
ցած, պատերն աղտոտ, և ժանտատեալ նկարներով
ծածկուած էր: Ամեն ուրեք երկայն ձեղքեր կային:

Գինեոյ մրուրի և ծուխի գարշահոտութիւն մը
մարդուս ըթին ու կսկորդին վնասակար աղբեցու-
թիւն մը կընէր:

Սրահը կահաւորեալ էր հինգ կամ վեց սեղան-
ներով, երկու փայտեայ նստարաններով և քա-
նի չափ ավազակներով: Գրասեղանին դիմացը՝ որ
կը փայլէր իւր անմաքրութեամբ, կը գտնուէր հին-
օրեայ սեղանատախտակ մը, որոյ վրայ դրուած
էին գաւաթներ, լի և պարապ շիշեր, կարմիր հաւ-
կիթներ և մսի կտորներ, որոց ամենքն ալ պատեհ
առթի կ'սպասէին պառակին մէջ մտնելու համար:

Կասկածելի կերպարանք ունեցող վեց գինեմոլ-
ներ սեղանի մը շուրջը նստած՝ կը խմէին ու կը ծը-
խէին թուղթ խաղալով:

Գինեւաճառն իւր գրասեղանին ըով նստած էր: